

# KOMENDA POWIATOWA POLICJI ŁÓDŹ-WSCHÓD

<https://lodz-wschod.policja.gov.pl/elw/informacje/12935,Konwencja-o-Ochronie-Praw-Czlowieka-i-Podstawowych-Wolnosci-w-dzialaniach-Policj.html>  
2023-06-03, 11:00

## KONWENCJA O OCHRONIE PRAW CZŁOWIEKA I PODSTAWOWYCH WOLNOŚCI W DZIAŁANIACH POLICJI

**Polska jest sygnatariuszem m.in. Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności a także Europejskiej konwencji o zapobieganiu torturom oraz niehumanicznemu lub poniżającemu traktowaniu albo karaniu. Policja w swoich codziennych działaniach kieruje się postanowieniami m.in. tychże konwencji. Obowiązujące regulacje prawne zapewniają prawa przysługujące stronom postępowania karnego lub w sprawach o wykroczenia.**

W związku z doniesieniami medialnymi odnoszącymi się do pisma skierowanego w dniu 18 kwietnia 2017 roku przez Rzecznika Praw Obywatelskich do Ministra Sprawiedliwości i podnoszonych w nim kwestii stanowczo należy zauważyć, że obowiązujące regulacje prawne zapewniają prawa przysługujące stronom postępowania karnego lub postępowania w sprawach o wykroczenia. Opisane w piśmie przykłady dotyczą pojedynczych spraw, często sprzed 10 lat.

W każdym przypadku zatrzymania osoby, obligatoryjnie sporządzany jest *Protokół zatrzymania osoby*, do którego załącznikiem są *Pouczenia o uprawnieniach zatrzymanego w postępowaniu karnym*. Już w pierwszym akapicie *Protokołu zatrzymania osoby* znajdują się podstawy prawne zatrzymania (artykuły odpowiednich aktów prawnych), zaś w dalszej części pierwszej strony protokołu wskazuje się przyczyny zatrzymania (znajduje się w tym miejscu opis czynu oraz literalnie zacytowana podstawa prawna - treść konkretnego artykułu będącego podstawą zatrzymania). Na drugiej stronie *Protokołu zatrzymania osoby* znajdują się oświadczenia zatrzymanego (do zaznaczenia w odpowiednim miejscu), a także miejsce na swobodne oświadczenie osoby zatrzymanej w zakresie przyczyn zatrzymania i przysługujących jej praw.

Osoba zatrzymana każdorazowo informowana jest o przysługujących jej prawach nie tylko ustnie przez funkcjonariuszy Policji, ale także otrzymuje szczegółową informację na piśmie: *Pouczenia o uprawnieniach zatrzymanego w postępowaniu karnym*. Należy zwrócić uwagę, że zarówno fakt zapoznania się z *Protokołem zatrzymania osoby* oraz pokwitowanie otrzymania *Pouczenia o uprawnieniach zatrzymanego w postępowaniu karnym* osoba zatrzymana każdorazowo potwierdza własnoręcznym podpisem.

W *Pouczeniach o uprawnieniach zatrzymanego w postępowaniu karnym* wymienione są wszystkie przysługujące osobie zatrzymanej prawa, w tym prawo do niezwłocznego kontaktu z adwokatem lub radcą prawnym i bezpośredniej z nim rozmowy (art. 245 § 1) czy też do dostępu do niezbędnej pomocy medycznej. *Osobie zatrzymanej przez Policję, zwanej dalej „osobą zatrzymaną”, udziela się niezwłocznie pierwszej pomocy lub kwalifikowanej pierwszej pomocy w przypadku, gdy osoba ta znajduje się w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego, określonego w przepisach o państwowym ratownictwie medycznym, gdy osoba ta oświadcza, że cierpi na schorzenia wymagające stałego lub okresowego leczenia, którego przerwanie powodowałoby zagrożenie życia lub zdrowia, żąda przeprowadzenia badania lekarskiego lub posiada widoczne obrażenia ciała niewskazujące na stan nagłego zagrożenia zdrowotnego, a także gdy z posiadanych przez Policję informacji lub z okoliczności zatrzymania wynika, że osobą zatrzymaną jest: a) kobieta w ciąży, b) kobieta karmiąca piersią, c) osoba chora zakaźnie, d) osoba z zaburzeniami psychicznymi, e) nieletni po spożyciu alkoholu lub innego, podobnie działającego środka (Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13.09.2012 r. ws. badań lekarskich osób zatrzymanych przez Policję).*

W doręczonym osobie zatrzymanej protokole zatrzymania znajduje się także zapis dotyczący art. 245 § 2 kpk wskazujący na art. 517j kpk, który stanowi: § 1. *W celu umożliwienia oskarżonemu korzystania z pomocy obrońcy w postępowaniu przyspieszonym ustanawia się obowiązek pełnienia przez adwokatów i radców prawnych dyżurów w czasie i miejscu ustalonym w odrębnych przepisach.* § 2. *Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia,*

*sposób zapewnienia oskarżonemu korzystania z pomocy obrońcy i możliwości jego wyboru w postępowaniu przyspieszonym, w tym organizacji dyżurów, o których mowa w § 1, mając na uwadze prawidłowy przebieg postępowania przyspieszonego oraz konieczność zapewnienia oskarżonemu możliwości wyboru obrońcy.*

Jak widać obowiązujące przepisy w pełni zabezpieczają prawa osób zatrzymanych w zakresie dostępu tak do pomocy prawnej, jak do pomocy medycznej.

Zgodnie z *Ustawą z dnia 6 kwietnia 1990 roku o Policji*, do podstawowych zadań Policji należą: 1) *ochrona życia i zdrowia ludzi oraz mienia przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra.*

Policja stojąc na straży bezpieczeństwa i porządku publicznego działa tylko i wyłącznie w ramach określonych prawem.

Wskazane przez Rzecznika Praw Obywatelskich sprawy stanowią wyjątki, przy czym podkreślić należy, że w sprawach tych działania prowadziło Biuro Spraw Wewnętrznych Komendy Głównej Policji, zwykle z własnej inicjatywy. Skutecznie zadziałały tutaj mechanizmy kontroli wewnętrznej. Wobec funkcjonariuszy, którzy dopuścili się działań niezgodnych z prawem i naruszyły dobre imię formacji, wyciągnięto nie tylko konsekwencje prawne, ale także zostali wydaleny ze służby. Nie było, nie ma i nie będzie zgody na takie zachowania. Nadrzędnym celem Policji jest zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego z zachowaniem obowiązujących norm prawnych. Wszelkie działania podejmowane przez Policję realizowane są z poszanowaniem godności osób, których te działania dotyczą.

W Komendzie Głównej Policji działa Pełnomocnik Komendanta Głównego Policji ds. ochrony Praw Człowieka. Podobne stanowiska zostały utworzone we wszystkich Komendach Wojewódzkich Policji w kraju. Zadaniem pełnomocników jest m.in. reagowanie na wszelkie sygnały mogące świadczyć o naruszeniu praw człowieka. Prowadzą także szkolenia w tym zakresie, gdzie m.in. opisane zdarzenia są analizowane i stanowią przykłady. W szkoleniach takich uczestniczą policjanci wszystkich pionów i szczebli, niezależnie od pełnionych funkcji.

Opierając się na dotychczasowej dobrej współpracy wyrażamy nadzieję, że wspólne działania Policji oraz Rzecznika Praw Człowieka przyczynią się do pogłębienia i utrwalenia w policjantach świadomości praw przysługujących wszystkim ludziom, zaś wspomniane, mające charakter incydentalny sprawy, nie powtórzą się w przyszłości.

(KGP / dm)